פרי הארץ — כי תצא

כי תצא למלחמה על אויביך ונתנו כו' ושבית כו' פרשיז"ל לא דברה תורה אלא כנגד יצ"ה פתח הרב הנה ארז"ל אופני התשוב' שנוי מעשה ושנוי השם ושנוי מקום וכמבואר בזוהר הנה פי' ענינו ע"ד הידיעה מאמר כי נר מצוה ותורה אור הם רמ"ח פקודין נרות לאדלקא מאור תורה והם אברי השכינה להתלבש בכל אברי נשמת האדם להאירו על ידם לנטלו ולנשאו ממלחמה לה' בעמלק מדור דור הוא השטן הוא היצה"ר מתגבר על האדם בכל יום והקב"ה עוזרו על ידם לחסות בסתר כנפיו ובצל שדי יתלונן וטמיר בכל טמירין דעלמא ודינא לא שלטא בי' כידוע שאין הברכה מצוי' אלא בדבר הסמוי מן העין במקום דלא שלטא ביה עין לא ראתה אלהי' זולתו יעשה למחכה לו שכל עיקר השראת הקליפה ודיני' הוא ההתגלות וכל היות' יות' כענין לוחות הראשונו' נתנו ברעש ונשתברו וזהו למה תתראו וזהו והיו די ראון לכל בשר ולכן נק' חצונים לשון חצונית ויה"ר בהתגלות והקב"ה נק' סתרו של עולם פנימית רה"י והתורה נק' חמוקי ירכיך מה ירך בסתר אף ד"ת וזהו אם פגע בך כו' משכהו לבהמ"ד שהיא התורה לחסות בסתר כי מבחר השמות הוא אדם ולא איש אם אמנם ה' איש מלחמ' כתיב זהו בשעת מלחמה שהוא לשבר הקליפות בקול ענות גבורה וזרוע נטויה והתגלות כמותם כי מני' ובי' ליזל ולשדא ביה נרגא הס מלהזכיר עליהם שם ה' שם בסתר כארז"ל כי ברעם ורשע לא אתי מלכא כי אם בחשאי וקול דממה דקה תמן אתי מלכא ומלכותא דארעא כמלכותא דרקיע לכן הבין בלא ראות מעמד המלך ע"ש והנה ידוע שאפי' כל הקליפות שבעולם היותר חיצונים תלוים ועומדי' במאמרו של מלך ונהירו דקיק מן הקודש להחיותם בסוד ומלכותו בכל משלה לכן כל עיקר רדיפתם להתדבק ולהאחד בקודש עבור חיותם אבל אחרי הבירור ניצוני הקדוש' ממנו בלע המות לנצח. והנה אורייתא וקב"ה כולא חד שהנה כן דרך התורה תיבותי' ואותיותיו מורים ומעוררי' פנימיותה כענין הטוב שכל הטוב שבעולם גנוז בגוה במלת אותיו' אלו של טוב וכן השמחה במלת אותיות של שמחה וכל הע' לשון יש להם חיות מלה"ק ולשון תורה לחוד בסוד ומלכותו בכל משלה כענין שכן קורין בל' יוני לאחת הן זהו מקום חיותו מן התורה וכן כל ל' ולכן מתעוררים המדות כי מעשה אלהי' המה ע"י הדבור בכל לשון כענין והשמחה המתעור' מבשור' טובה וכן היגון מדבו' הפכי וכן הכעס מדבור שכנגדו והתפארו' הוד מספו' שבחו בפניו וכן כל ענייני המדות אש' המדו' בעצמם אין להם שום תמונה והשגה בעול' במלות אותיו' שם המדה כמו חסד באותיו' חסד וכן כולם כ"א ע"ד הנסתר וסוד ה' להמשיך המדה בלשון תורה ואותיותיה וממנה לכל ל' וזהו וירא ה' כי טוב כי הראי' הוא ל' המשכה כמאמ' ונהרו אליו כל הגוים שהוא לשון נהורא שהוא אור עין וזהו עין השכל עינא דליבא כמאמ' ולבי ראה הרבה חכמה וזהו הנא' בזוב ג' ראיות ב' ראיות שהיא המשכת זוב והנה מצא מין את מינו וניע' אם אדם גס הוא ומגושם אינם מתעוררים מדותיו כ"א בהשגת גשמיות ובשורשם כמו כסף וזהב ומגדנות לרוב ותענוגות ב"א אע"פ שהדברים והחפצים הם עבים וגולם חומרי מתעוררים בו המדות שבלי תמונה בסוד ומלכותו בכל משלה אבל אינה משיגה כי אם ע"י כח החומר הנז' וכפי ענינו לכן כן דרך המדה שהיא חלשה ואינה קייהת כמאמר בטל דבר בטלה אהבה משא"כ אהבת ה' כי עזה כמות אהבה ומים רבים לא יוכלו לכבות ואם יתן איש את כל הון ביתו בוז יבוזו לו לכן זהו לא המדרש הוא העיקר אלא המעש' כי

האותיות הם בסוד המעשה והתגין נקודת וטעמים מחשבה נר"נ וזהו באורייתא ברא קוב"ה עלמא כי ששת ימים עשה ה' וביום השביעי שהם ז' אותיות וט"ו אותיות וזה כל אדם לכך נברא להשיג המדות ולהשתמש עמהם ע"י אותיות התורה ונר מצוה כי בהשיג מצוה א' הבאה לידו יתעורר שמחתו כבהשיג חפצו הגשמי כענין שמח במצות הוא וכענין לא פסק חוכא מפומי' כולי' יומא כי העיקר להדבק במדותיו והם ע"י השגת המצות כי בלתי גבול המצוה המדה אין סוף וגבול שהרי המדות אצולות מאתו ית' שהוא א"ס ודבר א"ס אין לו השגה לכן הוצרך הצמצום ואח"כ מאיר אור המדה דרך קו המדה וגבול בלי התפשטות בו יתר מדאי שלא יתבטל הכלי מהיכנו שהוא הצמצום הראשון כי אם במזג השוה לעשותה כלי אז אפשרית ההשגה במדה זו על ידי התגלות הצמצום כלי וגבול ולכן כל הצמצומים הם אינם רק בשביל התגלות כבודו והרחמנות על החסרון אח"כ מתגלה וכן דרך כל נס המתגלה מתוך הנסיון וזהו מתוך צרה המציא פדות וכל עיקר צמצום המצוה בגשם מעשיי הוא נר להשיג אור תורה המאיר בתוכו שהוא השמחה של מצוה וכן כל מדה ומדה כי בלתי הגבול אין להשיגו שהמדה א"ס והכל לפי מה שהוא אדם אם גשמי הוא הגבול וכלי התעוררות מדותיו הם חפצי גשמיי' ואם צדיק צדקות אהב ולכן במקו' שבע"ת עומדין אין צ"ג יכולים לעמוד כי מצות התשובה היא יותר עליונה ופנימית מכל המצות אחרי שהבע"ת כבר השתמש במידותיו והשיגם בענינו הגשמים אם היו בדברי הרשות או איסור עכ"פ השיג מעט מן המדות שהתעורר בהשתמשם ועתה מתעורר במדות היותר עליונים במצות התשובה שהוא לשוב מהשגתו מדותיו שבתחילה משא"כ כל המצות מעשיו' הם גשמים והתעוררות המדות ע"י קטן מהכיל התעוררות מדת הבע"ת במצות התשובה. והנה אחרי שובו באמת שהוא להגביר מדותיו שלא להשתמש בגשמיות ולא לשמוח ולהעצב בהם כי שולחנו גדול משולחנם לכן אין הגשמים פועלים במדותיו כלום כ"א אהבת ה' ועשות חסד הוא הנקר' שינוי מעשה וודאי ושינוי מקום שיצא מרה"ר לרה"י ושינוי השם שבודאי אין צירוף השמות שוין במדותיו דהשתא להקודמים כי עכשיו משתמש בלה"ק ומתפעל ע"י נר מצוה ותור' אור ותחלה הי' משתמש בשם א' הלשונות מע' לשון כנז' וזהו באותו פרק באותו מקו' באותו אשה והוא ענין עולם שנה נפש כי השתנות המעשה נמשך מענין חילוף הזמנים ושורשם הוא וזהו כי תצא שהוא מרה"י לרה"ר שהוא התגלות המדות בוודאי למלחמ' הוא על אויביך שהקליפה רודפת אחרי הקדושה היכא דשלטא בי' עינא ואלמלא הקב"ה עוזרו זהו גלוי שכינה כנגדם ה' איש מלחמה וזהו הוי מתפלל בשלומה של מלכות שהיא שכינה שאלמלא מוראה איש את רעהו חיים בלעו וזהו ונתנו ה' אלהיך בידך ושבית שביו הם המדות שהשתמש עמהם תחלה וראית בשביה לשון המשכה אשת יפ"ת הוא ע"ש המ"ן כי המדה שהשתמש עמה תחלה נעשה עכשיו מ"ן והתעוררות לשוב ממנה וזהו ולקחת לך לאשה שעושה אותה כלי מדה וגבול וצמצום להתגלות מדותיו העליונים ממנה ובוודאי אין האדם השלם צריך לכ"ז אבל הכל לפי מה שהוא אדם כי אין דרך השגת מדותיו ע"י גבולים גשמים או יותר רוחני' שאינ' מוגבלים כ"כ כי כאיש גבורתו לעמוד בקשרי המלחמה לעורר מדותיו לשמים והו לא דברה תור' אלא כנגד היצה"ר כי הדבור הוא הצמצום והתחזקות האותיות בתוך הקול בכדי להמשיך הקול והתגלותו אפילו בצמצום זה שהוא המשכת היותו ית' בתוך הדבור כידוע שהדבור והקול הוא יחוד קבהו"ש וזהו לא דברה תורה שאינו צריך הצמצום אלא כנגד יצה"ר שאם אין יכול לו בצמצום קל מצמצם יותר בגשמי' כענין אי אזל מוטב וא"ל יזכור לו יום כו' עד בלע המות לנצח